

Megkezdődött a Tökés Ernő—Szász Endre nagyszabású sajtóper a marosvásárhelyi törvényszéken

A marosvásárhelyi törvényszéken nagyszabású sajtóper tárgyalása kezdődött meg október 26-án, amely a per szereplői miatt is különös érdeklődésre tarthat számot.

Szász Endre, a Székely Szó című, Marosvásárhelyen megjelenő napilap felelős szerkesztője cikksorozatát írt Tökés Ernő volt bukaresti református sepekeréről, amelyben az Erdélyiszerte közismert egyházi férfi politikai szereplőire és egyéb bukaresti tevékenységeire mutatott rá. A cikkért Tökés Ernő sajtópört indított. Szász Endre, aki a Tökés Ernővel kapcsolatban lapjában megjelent cikkéért — egy kivételével, amelyet Huzella Ödön írt — vállalta a felelősséget, számos tanu kihallgatását kérte. Ezek közül Búr-dossy László volt bukaresti magyar követ, a későbbi magyar miniszterelnök betegsége való hivatkozással kimentette magát, hasonló ok miatt nem jelent meg a tárgyaláson Incedy Jókman Ödön kolozsvári főispán, a Magyar Párt volt alelnöke, míg Bethlen György gróf képviselő, a Magyar Párt volt elnöke és Mikó Imre képviselő a Magyar Párt volt bukaresti titkára parlamenti elfoglaltságukkal igazolták távollétüket. Végül Nagy Sándor, volt bukaresti református lelkész, jelenleg konventi titkár betegsége miatt maradt távol. Megjelentek azonban a tárgyaláson a sok megidézett tanu között Vá-sárhelyi János református püspök, Mester Mihály tanügyi főtanácsos, egyházkerületi előadó, Sándor József volt magyarpárti szenátor, Sebesi János volt magyarpárti szenátor, Vékás Lajos kolozsvári táblaelnök és Kányádi Béla volt bukaresti református lelkész, akik Tökés Ernő magatartásáról már az első tárgyalási napon feltűnést keltő vallomásokot tettek.

E vallomásokat a Székely Szó tudósítása alapján ismertetjük.

Vásárhelyi János református püspök az elnök kérdéseire előadta, hogy Tökés Ernő állandóan változtatta politikai meggyőződését. Rövid ideig a Magyar Pártban működött, később a román liberális pártban tünt fel mint képviselő, illetve szenátorjelölt, aztán a nemzeti parasztpártban is vállalt politikai szerepet.

— Az egyház — folytatta vallomását a református püspök, — sohaem helyeselte Tökés Ernő politikai működését, sőt egyetemes szempontból elítéltük azt.

A hamis keresztelvelek ügyében ezeket mondotta a püspök:

— Tudom, hogy a délerdélyi református egyház hivatalos lapjában Nagy Ferenc helyettes püspök elkeseredett vádlevelét közölte. Ebben az foglaltatott, hogy Tökés visszaéléseket követett el. Az egyetemes konvent elnökségét kértem, hogy ebben az ügyben rendeljen el Tökés ellen vizsgálatot. Ugy tudom, hogy a vizsgálat folyamatban is van.

Vásárhelyi püspök érdekesen vitáztott rá arra, hogy Tökés szereplése mily nehéz helyzetbe hozta az egyházat a román államhatalommal szemben.

— Tökés ellen háromszor-négyszer is indult fegyelmi eljárás, sőt az egyházi bíróság el is ítélte. A felfüggesztés ügyében az egyházi főhatóságnak kellett határoznia. Valóban volt egy óhajta, hogy az egyházkerület szüntesse be Tökés ellen az eljárást. Akkor történt ez, amikor Tökés az egyházi hivatal

portómentes borítékjában a Réti-féle politikai párt röpecéduleit küldözgette szét. Illetékes román körök hangoztatták, hogy miután politikai ténykedéséről van szó, szüntessük be Tökés ellen az eljárást. Az adott politikai helyzetet mérlegelve, az egyházkerület meg is szüntette azt... Általában, — folytatta a püspök — Tökés Ernő nagy erkölcsi károkat okozott a magyarságnak. A Magyar Párt ellen foglalt állást, amelyben az erdélyi magyarság egyházi és közéleti elitje volt képviselve és amely a magyar egységet jelentette.

Vékás Lajos tanu is kijelenti, hogy Tökés a Magyar Párttal ellenséges viszonyban volt. A Jorga-párt képviselőjélti listáján is szerepelt.

Mester Mihály Tökés Ernő kijárási ügyeiről beszélt tanuvallomásában.

— Tudom, — mondotta, — hogy Tökés kijárással foglalkozott, ezekért pénzt kért és kapott. Megtörtént ugyan, hogy az egyház ügyében is eljárta a bukaresti minisztériumokban is. De ez kötelessége volt, ezért kapott fizetést. S közbenjárása nem mindig járt sikerrel.

Rendkívül érdekes jóslatot találtak a mikházi ferences kolostorban a mostani világháborúról

Marosvásárhelyről jelentik: Az erdélyi „szentföldnek” nevezetes helye Mikháza, amelynek lakói a ferencesek vezetésével egységesen katolikusok maradtak. A mikházi ferences zárdát bosnyák szerzetesek alapították, mert I. Rákóczi György idejében katolikus főurak, hogy a független Erdély iránti szeretetüket hangsúlyozzák, nem a császár földjéről hoztak papokat, hanem Boszniából. Így érkezett négy bosnyák barát a Nyárad mentére, azonban nem sokáig maradtak ott, mert nem tanultak meg magyarul s emiatt nézeteltérések keletkeztek a ferencesek és a székelyek között.

A székelyek ezután megkezdtek a mikházi ferences kolostor építését. Falait a falu határában levő római vár kőveiből építették s az egykori castrumból így lett a magyar kultúra és hit bástyája.

Különös értékes kézírata a mikházi ferences kolostornak a Domus Historiae, a ház története, amelynek olvasása során most egy rendkívül érdekes jóslatot találtak. A jóslat 1708-ból szá-

Egyébként 1928 óta az egyház nem adott neki hivatalos megbízást.

Előadta Mester Mihály azt is, hogy Tökés 800 ezer leles kártérítési pert is indított az egyház ellen azon a címen, hogy természetbeni lakást nem élvezett, annak ellenére, hogy az egyház időközben fizette a lakbérét.

Kányádi Béla, Tökés volt segédlelkésze Tökés politikai szerepléseiről, kijáráisairól beszélt és több esetet sorolt fel, amelyekben — vallomása szerint — Tökés Ernő tevékenységére visszavezethetőleg bukaresti gazdag zsidók hamis keresztelvelekkel jöttek Magyarországra. Sándor József Tökés politikai szereplését eszette vallomásában s különösen kiemelte a liberális párttal kapcsolatos tevékenységét. Sebesi János viszont Tökésnek a szakadár Réti-féle pártban kifejtett s a magyarságra nézve káros tevékenységéről tett vallomást.

A bíróság a védelemnek több tanuját hallgatta még ki az első tárgyalási napon, akikhez maga Tökés Ernő is intézett kérdéseket. A tárgyalást szerdán folytatta a törvényszék.

mazik és szerzője Luzsinszky atya, aki mielőtt lelkét teremtőjének visszaadta volna, Isten kinyilatkoztatására a következőket jövendölte a mai világháborúról:

„A keresztény világot nagy és tartós háborúk zaklatják. Már-már a vallás kimulása látszik, de országok térnek meg és a vallás erősödni fog. A kettős kereszt (Magyarország) tündöklök, több tartományról gyarapszik.

Két legerősebb ország tiszteli meg és inkább, mint valaha, a kereszténység támasza lesz. Lengyelországot kemény harcok gyötrik és kétfelé szaggatják. A Rómákat, (Rómában lakókat, olaszokat) szerencsétlenség, nyomorúság marcangolja és sok oldalról támadják.

A liliumnak (Bourbon-ház, franciák) nem lesz védője, egymás ellen fordulnak. A nagy öldökléseket nagy jelek előzik meg.”

A jóslat csodálatosan illik a mai időkre.

Október 31. után is folytathatják iparukat azok, akiknek felülvizsgálati kérelmében még nincs döntés

Tudomásomra jutott, hogy egyes érdekképviselők (GYOSZ) stb. az iparrevízióval kapcsolatban oly értelemű felhívást bocsátottak ki az érdekeltekéghöz tartozó iparvállalatokhoz, hogy mivel az iparrevízió határideje 1943. október 31-én lejár, ajánlatos lenne kérvénnyel fordulni az illetékes miniszteriumhoz, a helyi hatóságok útján további működés engedélyezése iránt. Ezzel kapcsolatban, mint II. foku iparhatóság szükségesnek tartom a

Nagyváradj Kereskedelmi és Iparkamarával egyetértőleg közölni, hogy a 4870-1942. M. E. sz. rendelet 4. és 5. §-ban foglaltak alapján mindaddig, amíg a szabályozó időben benyújtott felülvizsgálati kérelmek tekintetében az illetékes miniszteriumok döntése nem közöltetik, a felülvizsgálatot kérelmezők, beadványuk másodpéldánya alapján iparukat 1943. évi október 31-e után is gyakorolhatják és semmiféle oly rendelet nincs, amely újabb kér-

Mozik műsora:

APOLLÓ: A pék felesége.
BELVAROSI: Ragaszkodom a szerelemhez.
CASINO: Mátvás rendet csinál.
KORONA: Fekete hajnal.

vény beadását előírná.

Eppen ezért a hatóságok felesleges zaklatása elkerülése végett, figyelemre méltó az érdekelteket, hogy újabb kérvények beadására szükség nincs s mindenki nyugodtan várja be az e tárgyban kiadandó újabb rendelkezéseket.

Nagyvárad, 1943. október 27.

Dr Soós, polgármester.

Triduumok a város felajánlásával kapcsolatosan

Megemlékeztünk arról, hogy Krisztus Király-ünnepén, október 31-én, délelőtt 10 órakor, ünnepélyes keretek között ajánlják fel városunkat Jézus Szívének és a Boldogasszony Szeplőtlen Szívének a székesegyházban.

Mint most értesülünk a város felajánlásának lelki előkészítésére a Katolikus Akció nagyváradi szervezete 3 napos triduumot rendez a nagyváradi plébániai templomokban, a következő programmal:

1. Székesegyházban P. Borostyán József lazarista atya;
2. Az Olaszi-Barátok templomban P. dr. Röss Bertalan kapucinus atya;
3. Az újvárosi Szt. László plébániai templomban dr. Hanzély Lajos püspöki titkár;
4. A Kapucinus-templomban P. Somhegyi Veremund kapucinus házfőnök;
5. A velencei plébániai templomban P. Tyukos József lazarista atya;
6. Az össi-telepi plébániai templomban Kovács Angelus kapucinus atya vezeti a triduumot, az esti 6 órai Szentolvasó ájtatosságot követően.

A triduumot városunk kat. társadalma részéről nagy érdeklődés előzi meg.

Ugyancsak triduumot tart az olaszi plébánia is. Itt csütörtökön, pénteken és szombaton este fél 7 órakor P. Röss Bertalan kapucinus atya tartja az ájtatosságot. Felhívja a plébánia a Credo és a Férfi Kongregáció tagjait, hogy a vasárnapi felajánlásban minél nagyobb számban jelenjenek meg a Székesegyházban. A plébánia értesíti híveit, hogy amennyiben elegendő számban jelennek meg, vasárnap fél 10 órakor körmenetileg vonulnak át a székesegyházba az olaszi plébánia templomból.

Az Americana is résztvesz a városfelajánlási ünnepségen

Nagyvárad. Saját tud. Az Americana Bihari Korporációjának priorátusától vett értesülés alapján közöljük, hogy az Americana testületileg vesz részt Nagyvárad városának felemelő ünnepségén. A tagok gyülekezése a Székesegyház bejárata előtt háromnegyed 10 órakor, ahonnan együttesen vonulnak be a szentmisére.

Az ünnepségen való részvétel miatt a szokásos vasárnapi szentmise a Szent Orsolya rendi templomban éppen ezért elmarad, de november 1-én már a szokott időben lesz az emericánus szentmise fél 11 órakor az Orsolya templomban.

Meghiusultak Zaporozsjétől délre indított szovjet támadások

Melitopolnál kiszélesítették a belsevisták betörési helyeiket - Kremencsugtól északnyugatra ellentámadással kiindulási állásaikba vetették vissza a németek a szovjet csapatokat

Átütő erejű védelmi sikert értek el a németek a Volturno völgyében

Berlin. (MTL.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Az Azovi-tenger és a Dnyeper-könyök között tovább tart az elkeseredett viaskodás. A szovjet nagyobb erőkkel végrehajtott ismételt támadásai a melitopolji betörési hely kiszélesítésére vezettek. Ezzel szemben a Zaporozsjétől délre indított bolsevista támadások meghiusultak, az ellenség súlyos veszteségei mellett. Ezekben a harcokban igen sok szovjet páncélos löttünk szét. A gróf Ledeburg főhadnagy parancsnoksága alatt álló páncélos század egyedül 35 szovjet páncélos pusztított el anélkül, hogy saját vesztesége lett volna. A Dnyeperkönyökben az ellenség több helyen támadást indított állásaink ellen, ezek a támadások azonban eredménytelenek voltak. E harcok az ellenség egy előretolt gépesített osztagát megsemmisítettük. Kremencsugtól északnyugatra egyik ellentámadásunk a bolsevistákat kiindulási állásaikba vetette vissza. Az arcvonal középső szakaszán a bolsevisták Kricsevtől nyugatra és Szmolenszktől nyugatra indított támadásai összpontosított tüzérségi tüzünkben összeomlottak. Az itt-ott elért helyi betöréseket haladéktalanul ellenlökésekkel tisztítottuk meg.

Délolaszországban egyes szakaszokon, különösen Capuától északra és a Volturno mentén október 26-án ismét lényegesen nagyobb harcok folytak, melyek ránk nézve eredményesen végződtek. Német harci és zuhanó harci repülőgépek a Földközi-tengeren a Leros szigeten berendezett ellenséges támaszpont kikötőjét és ütegállásait eredményesen bombázták. A repülőgépek ezeken a vizeken az ellenségnek több kisebb hadihajóját és támaszpontjai szállítását pusztították el.

Berlin. (MTL.) Emberhiány miatt a szovjet egyre több nőt dob bele a küzdelembe. Az 1920-1923-as évfolyamokból most géppisztolyos női századokat szerveztek és dobnak bele a legelső vonalakba, de épígy alkalmaznak a hadsereg összes alakulatainál is nőket.

Sikertelen maradt az angolszászok minden kísérlete Délolaszországban

Berlin. (MTL.) Az Interinf a következőket jelenti a délolaszországi harcokról: A német arcvonalat lezáró kötelek a Volturno felső folyásának völgyében kedden erősebb amerikai kötelekkel szemben átütő erejű védelmi sikert vívtak ki, amelynek során a támadók szokatlanul nagy veszteséget szenvedtek. — Az Apennineken, valamint az Adriai-tengerpart közelében is csapataink az inváziós csapatok több előretörését verték vissza. Az amerikaiaknak a Volturno keleti partján, mégpedig Raviscacinától délre nem sikerült utat törniük Isernia felé. A német különítmények már Angelovecchio házcsoportjainál feltartóztatták és

heves ellenállással visszavetették őket. A támadók heves harc után visszavonultak kiindulási területekre. Az amerikaiak mind Pietro Vaisonál, mind Angelo Vecchionál a legnagyobb veszteséget szenvedték Palermo óta. A keleti partvidéki szakaszon a 8-ik brit hadsereg egyik harcsoportja három páncélos támo-

gatóval el akarta foglalni St. Felice városát, azonban már messziről német páncéltörök és léghárító lövegek tüze fogadta őket. A páncélosok emiatt lövő távolságon kívül maradtak és ettől kezdve nem vettek részt a harcban. A támadó alakulat többi része, miután több ízben jelentékeny veszteséget szenvedtek a

nehéz német gránátvetők tüze következtében, lemondtak a vállalkozás végrehajtásáról.

Berlin. (MTL.) A Szerbiában tisztogatást végző német őrzőerőknek sikerült felfedezniük és lefoglalniuk egy készletraktárt. Ugyanekkor sikerült ártalmatlanná tenni a banditák törzskarát is. Az elfogottak között van néhány angol ügynök, akiknél kisebb-nagyobb összegű ércpénzt és amerikai dollárt is találtak. A lefoglalt anyagból kiderült, hogy a pénz megvesztegetésre szánták a Balkánon. A Szávától délkeletre kétnapos harcban bekerítettünk és megsemmisítettünk egy nagyobb csoport banditát. 190 elesett bandita holttestét számolák össze és 140-et ejtettek foglyul. A banditák két elesett vezetőjénél angol fontokat találtak.

Stalin „udvariánosan, de határozottan” kitar követelése mellett

„Szakadásról” ír az egyik svéd lap a moszkvai értekezlettel kapcsolatban

Genf. (MTL.) A Journal de Geneve londoni tudósítója szerint teljesen alaptalan az a hír, amely szerint az értekezleten hamisan fontos elhatározásokat hoznak. Illetékes londoni körök tisztára találgatásnak minősítették azokat az eddig megjelent kommentárokat, amelyek szerint a problémákat már megoldották. A nemzetközi kérdések rendezésére csak akkor van kilátás, ha abban mind olyan nép felelős képviselője résztvesz, amely jelenleg nincsen Moszkvában képviselve, de egy napon ismét megtörténik, hogy ezeknek a népeknek képviselői szavukat szintén hallassák.

Genf. (MTL.) Az United Press hírszolgálati iroda moszkvai jelentése szerint Stalin és Hull hosszantartó megbeszélését kedvező jelnek tekintik az értekezlet előhaladása szempontjából.

Bern. (Budó Tud.) A moszkvai kiküldöttek egy tiszteletükre adott ebédén annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy a moszkvai tárgyalások értékes eredményeket hoznak.

Stockholm. (Bud. Tud.) A szövetségesek még hat hónapig inkább a légiháborúra helyezik a súlyt és ezt a tervüket most újabb bizonyítékokkal a moszkvai értekezlet elé terjesztik.

Stockholm. (MTL.) A svéd lapok Yorkshire Postnak azt a cikkét, mely feltűnést keltő módon közli a len elismeri, hogy bizonyos háboru

utáni kérdések tekintetében nincsen egyetértés az angol és amerikai álláspontok között. Az Aftonbladet a következő cím alatt közli a jelentést: Szakadás a moszkvai értekezleten! A lap az angol jelentéssel kapcsolatban megjegyzi, hogy a „háboru utáni kérdések” bizonyára a balti államok kérdésével állanak összefüggésben. A New York Times értesülése szerint a szovjetorszok az értekezleten korridort követelnek az Égei-tengeren. A Bulls hírszolgálati iroda jelentése szerint Irán kérdése is szóba kerül. Az oroszok hír szerint még semmit sem engedtek a háboru utáni határok tekintetében támasztott követelésükből, hanem továbbra is „udvariánosan, de határozottan” kitaranak mellettük.

„Egyre világosabban bontakoznak ki az új rend körvonalai”

Mussolini beszéde a köztársasági kormány második minisztertanácsán

Északolaszország. (MTL.) A Német TI jelenti: A Duce elnöklésével északolaszországi főhadiszállásán most folyt le az új köztársasági fasiszta kormány második minisztertanácsa. A tanácskozáskor főtárgya Graziani hadügyminiszternek az új véderőtörvényről szóló tervezete volt. Ezzel kapcsolatban a Duce programatikus beszédet mondott, amelyben az olasz véderő újjáépítésének fő vonalait fejtegette és utalt a szövetséges német véderő együttműködésének döntő jelentőségére.

A Duce többek között kifejtette, hogy az első minisztertanács óta a nemzeti szellem újjáéledésének jelei megerősödtek. Az olasz nép lassan-lassan kiemelkedik a megaláztatásnak az erkölesi és anyagi összeomlásnak abból a mély szakadékból, amelybe a júliusi és szeptemberi árulók taszították. Az új rend vonalai egyre világosabban rajzolódnak ki a nemzeti élet különböző területein elsősorban

katonai téren. Az olasz véderő újjászervezése kialakulóban van. A szét-húzásnak, a fosztogatásnak, az ön-hatalmu leszerelésnek korszaka letűnően van. A Duce a továbbiakban hangsúlyozta, hogy Graziani tábornagy Gambera tábornoktól támogatva meg

fogja valósítani mindazoknak az olaszoknak a reményeit, akik méltók arra, hogy a „legrövidebb időn belül ismét elfoglalják harci helyeiket a tengely és a háromhatalmi egyezmény bajtársainak oldalán.” Új egységek felállítása közvetlenül küszöbön áll.

Elfogadta az olasz minisztertanács az új véderőtörvényt

Beszéde befejezéséül a Duce kijelentette, hogy az alkotmányozó gyűlés lesz a szilárd alapja az olasz köztársaságnak. A gazdasági helyzetre és a valuta alakulására a júliusi, augusztusi és szeptemberi események a legsúlyosabb kihatással voltak. Az ellátás és a közlekedés nagy nehézségei ellenére most már ezen a téren is a javulás néhány jele állapítható meg.

A Duce azután kijelentette, hogy különösen két tényre kell kiemelni: 1. Különböző vidékeken olasz ka-

tonák máris ismét elfoglalták önként szolgáló helyüket a német bajtársak oldalán.

2. Azokban a tartományokban, melyeket ellenőrizünk, a rend és a rendes állapot kezd ismét visszatérni.

Északolaszország. (MTL.) A Német TI jelenti: Az olasz minisztertanács kedden elfogadta a véderőtörvényt, melynek első cikkelye megállapítja, hogy a királyi hadsereg királyi haditengerészet és királyi légierő 1943. szeptember 8-án megszűnt. Azok a tisztok és altisztek, akik akkor szol-

gálatban voltak és nem követték el becsületességét, megkapják törvényes elbocsátásukat. A második cikkel ki mondja a nemzeti köztársasági hadsereg, haditengerészet és légitörő alapítását, melynek első napján 1943. szeptember 1-ét jelöli meg.

„Japán az utolsó szál emberig harcol a győzelem kivívásáért”

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: Tozso miniszterelnök a japán országgyűlés keddi ülésén hadügyminiszteri minőségében foglalkozott a kelet-ázsiai hadszínterek eseményeivel. Eltegye a japán utánpótlást. Ebben mondotta, hogy Uj-Giuneán állam-egész ellenséges légi haderőt körülbelül háromezer gépre lehet becsülni. A szövetségesek a lehetőséghez képest kerülnek a japán földi csapatokkal való megütközést. Az ellenség ezenkívül repülővel és hadihajóival azon fáradozik, hogy lehetetlenné tegye a japán utánpótlást. Ebben azonban a japánok megakadályozták. A japán repülő a tengeri utak védelmében kívül állandóan és a legjobb eredménnyel támadják az ellenség légitámaszpontjait és az ellenség utánpótlásában nagy kárt okoznak. A hadtörténeli beszámolókból kiviláglik — mondotta Tozso — hogy az ellenség veszteségei a légi harcokban mindenkor többszöröset teszik ki a japánokénak. A továbbiakban kijelentette a miniszterelnök, hogy a Délesendés-óceán szigetein és öserdében a harcok leírhatatlanul súlyos követelményeket támasztanak.

Tozso miniszterelnök ezután a burmai hadtér eseményeire tért át és megállapította, hogy az ellenség meg akarja indítani a már régóta bejelentett offenzíváját. A japán hadsereg azonban már október közepén visszautott. A megszállott déli területekről szólva megállapította, hogy ott mindenütt béke és rend uralkodik. A kínai hadtérrel megjegyezte, hogy a japán hadak állandóan eredményes hadműveleteket folytatnak, főként az ellenség támaszpontok ellen.

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: Sigemicu külügyminiszter az országgyűlésen kijelentette, hogy bízza a végső győzelemben, mindent megtesznek Kelet-ázsia boldogulásáért és az utolsó szál emberig harcolnak a győzelem kivívásáért.

Elkészült a textilkereskedők pontelosztása 30-án vehetik át az érdekeltek az értesítést a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatalában

A Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok értesíti a nagyváradi textilkereskedőket, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő körzeti textilbizottság az október havi textilpontok elosztási munkálataival elkészült. A pontok elosztására vonatkozó értesítések f. évi október hó 30-án, a hivatalos idő alatt (3 órától 13 óráig) a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatalában átvehetők. Ugyanezen időpontban kerülnek kiadásra alá az újonnan kiállított bevételei könyvek is.

SVÉD JEGYZÉK NÉMETORSZÁGHOZ. Berlin. (Interinf.): Svéd jegyzéket nyújtottak át Berlinben a svéd utas-állító repülőgép lelévő ügyében.

Üzen az otthon!

„Most már tudjuk, hogy igenis sokat gondolnak reánk, akik nélkülözzük a családi fészek melegét...”

Bajtársai szolgálatunk ma Pető Miklós honv. (Tp. B. 817) levelével kezdjük: Mióta eljöttünk szép Magyarországból, igen sok mindenben mentünk keresztül és sokat tanultunk és acélosodtunk az élet iskolájában. Büszkek vagyunk, hogy a Haza hívó szavának engedelmessége itt kint örökdíjaink hazai testvéreink alma fölött. Kérjük a t. Szerkesztőséget, tolmácsolja kérésünk otthon hagyott azon kisleányoknak, akikre idekinn is meleg szívvel gondolunk. Tolmácsolja azon kérésünk, hogy néha keressenek fel sorainkkal, még ismeretlenül is, mert ez az egyetlen kellemes kiruccanásunk a kötelességteljesítés egyhangúságában. Kézcsókunkat küldjük minden nagyváradi leánykának és kérjük, hogy írjanak sokat, sokkal többet: Lakatos Károly honv. (B. 817.) valamint Dóczy Ferenc szkv., Szathmáry Zoltán honv., Marján Gyula honv., Sorbán József szkv. (K. 605.)

A Z. 720-as tábori posta legénysége üzeni: Méltóságos Polgármester úr! Nagyváradi Asszonyai és Leányai! Nem tudunk szavakat találni, amelyekkel

megköszönjük azt a nagylelkű jóságot, hogy újból és újból gondolnak reánk, itt küzdő magyar honvédekre s a mai nehéz időkben is eljuttatták a Vöröskereszthez s rajta keresztül hozzánk szeretetsomagjait. Ebből mi kiérezte, hogy a város első polgáraitól kezdve mindenki szívén viseli sorsunk és amennyiben teheti, segítségünkre siet. Midőn a nagyváradi csomagokat osztották szét közöttünk, duzzadt a keblünk a boldogságtól arra gondolván, hogy ime a mi városunk asszonyainak s leányainak szíve melegé érkezett hozzánk. Most már tudjuk, hogy igenis sokat gondolnak reánk, akik nélkülözzük a családi fészek s a hozzátartozói szív közvetlen melegét.

József László örv. (Z. 858.) írja: Köszönetet mondok a nagyváradi Vöröskeresztnek azért a sok adományért. Ezen köszönetem a Vöröskereszten át szól mindazoknak a nemeslelkű adományozóknak, akik bennünket megörvendeztettek.

Igen szépen kérik a t. Szerkesztőséget a B. 611. és a Z. 858. tp. számról üzenő honvédek, hogy lapunk hasábjain

köszönetüket tolmácsoljuk a nagyváradi Leventeegyesületnek és a város békés polgárainak, akik szeretetsomagjaikkal gondoltak a fronton küzdő honvéd bajtársaikra. A csomagot tökéletes egészében fogyasztották el: Láng Ferenc zls., Kotrocó Pál tiz., Szilvási István tiz., Szabadkai István örv., Biró Gergely örv., Suplex Márton örv., Szűcs Imre örv., Seress Miklós honv., Mutter János honv., Papp József honv., Papp György honv., Kőrödi József honv., Napole Márton honv., Lajos Sándor honv., Buchmann György honv., Szeppek Ádám honv., Tyár Mátyás honv., Rist Mátyás honv., Lakatos Bálint honv., Martocsán Gusztáv honv., Solymosán György honv., Hosszú Mihály honv., Spilka József honv., Barcs Béla honv., Molnár Béla honv., Gáspár Lajos honv., és Lakner Dezső honvédek a tp. B. 611. számról valamint König Gyula tiz., Szakál János örv., Horváth Károly örv., Kovács Imre honv., Kárász János honv., Koncz Ferenc honv., Lukács Gusztáv honv., Gábris Elek honvédek a Z. 858. tp. számról.

Ünnepi ülésen emlékezett meg a Magyar-Török Társaság a török köztársaság kikiáltásának évfordulójáról

Hétfőn nyílik meg a török országgyűlés őszi ülészsaka

A török köztársaság kikiáltásának huszadik évfordulója alkalmából a Magyar-Török Társaság a Turáni Társasággal együtt ünnepi ülést rendezett a Szent Gellért szállóban.

Az ünnepi ülést gróf Andrássy Mihály felsőházi tag, a Magyar-Török Társaság elnöke nyitotta meg. Ezután dr. Cholnoky Jenő egyetem tanár mondotta el ünnepi beszédét. Rámutatott arra, hogy az utóbbi évszázadokban a török nemzet volt nemzetünk legjobb barátja. A törökök fogadták be menekülő nagyjainkat testvéri szeretettel. Ezt sohasem tudjuk elfelejteni és mindig lelkes örömmel figyeljük Törökország ujjaalakulásának, felvirágzásának folyamatát és a mai jubileum alkalmából is testvéri szeretettel üdvözljük a dicső török nemzetet.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Végh Jenő, a GYOSZ főtitkára, mint a Magyar-Török Társaság főtitkára török nyelven üdvözölte Sefket Fuat Kecci budapesti török követet, valamint a követség és a török kolónia teljes számban megjelent tagjait. Rámutatott arra, hogy a török és magyar nemzetek közötti együttérzésnek és hasonló gondolkodásnak eredete nem csak a származás közösségében van, hanem abban is, hogy mindkét népnek ősi kultúrája szoros törői fakad.

Az elhangzott beszédekre Sefket Fuat Kecci követ török nyelvű beszédhöz válaszolt. Megköszönte az ünnepség rendezését, valamint gróf Andrássy Mihály, dr. Cholnoky Jenő és Végh Jenő beszédeiből az egész török nemzet felé áradó őszinte és mély testvériség megnyilvánulását. A magyar-török barátságról szóló szavakhoz azt fűzte

hozza, hogy a török és magyar barátság jelenlegi tovább fejlesztésében együtt akar működni — minden kínálkozó alkalmat megragadva — a ma-

gyarokkal. Az ünnepi ülés befejezéséig az egyetemi énekkarok a török himnusz énekelték el.

Török lap Ankara őszinte semlegességéről

Ankarából jelentik: (MTI) Csütörtökön kezdődnek a török köztársaság kikiáltásának 20.ik évfordulójára rendezett ünnepségek, November elsején kezd meg a török parlament őszi ülését, amelyen Inönü államfő vázolni fogja Törökország külpolitikai helyzetét. Valószínű, hogy újra leszögezik a semleges Törökország politikáját a hadviselő államok irányában.

Izstambul. (MTI.) A Német TI jelenti: Törökország őszinte semleges politikát követ Németország és a

többi hadviselő hatalom irányában — írja Sefa, a Tasviri Efkharban. Törökországot senki sem támadta meg és Törökország nem szándékszik megtámadni más államot. Ezért nem is tűrheti, hogy külpolitikájáról vitakozzanak.

Ankarából jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Beavatott török körökben valószínűnek tartják, hogy Eden brit külügyminiszter a moszkvai értekezletet követően ellátogat Törökországba.

Külpolitikai tájékoztatót ad holnap a külügyminiszter

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A felsőház külügyi bizottsága október hó 30-án, szombaton délelőtt 11 órakor ülést tart. Tárty: a külügyminiszter tájékoztatója a külpolitikai helyzetről.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A képviselőház külügyi bizottsága hétfőn ülést tart, amelyen a külügyminiszter beszámol a politikai helyzetről.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A képviselőház pénzügyi és földművelésügyi bizottsága szedán délután öt órakor folytatta a földművelésügyi tárca költségvetésének vitáját. A kormány részéről Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter és báró Bánffy Dániel

földművelésügyi miniszter volt jelen. Több felezőalás és a földművelésügyi miniszter részletes felvilágosításai után a bizottság a tárca költségvetését elfogadta.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A képviselőház bizottságai csütörtökön tárgyalják a kereskedelem- és közlekedésügyi tárca 1944. évi költségvetését. A tárcák további tárgyalási sorrendje: október 30: iparügyi és igazságügyi tárcák, november 3: honvédelem, november 4: közellátásügyi, november 5: külügyi, miniszterelnökség és egyéb tárcák, november 6: pénzügyi tárca.

Hős honvédtrepülő és egy budai kislány romantikus házassága

Az egyik fővárosi lap írja:

Meghiit ünnepség volt vasárnap, 24-én Budán a Görgey Artur utcában. Már a kora reggeli órákban kíváncsi fiatalok, katonák és civilek álltak a kapu előtt a örömtől ragyogó arccal engedelgően. Aki nem ismeri a budai népek családias életét, meglepődve hallja róluk a véleményét. — Olyanok ezek, mintha egy családba tartoznának — mondja kísérlőnk. Mindenről értesülnek, ha öröme van valakinek, mindenki örül, ha bánata van, bánkódnak együtt és vigasztalják egymást. Kivánatos emberi magatartás, bárosak mindenütt így élnek az emberek. Megkérdezzük az egyik ilyen engedelgő csoportot, miért állnak vasárnap reggel ilyen korán az utcán?

— Nagy eset lesz most itt kérem. — mondja egy jól megtermett fiatalasszony. — Férjhez megy Molnár Erzsike, aki a Görgey Artur utca 14-ben lakik.

— Hát ez olyan nagy eset. Vasárnapként sokan mennek férjhez a ha minden házasság ilyen látsz okoz egy-egy ilyen napon, izgalomban élhetne az egész főváros.

— Ez kérem nem olyan közönséges esküvő. — szól a nagyház legfőbb ura, a házmester. — Molnár Erzsike — mondja fontoskodva. — ma délelőtt tíz órakor házasságot köt Horváth Miklóssal, akit itt ápolnak a Jurányi-utcai kórházban.

— A vőlegény beteg? — kérdelem valami szenzációt ezimatolva. Nem felel rá mindjárt, látni, hogy nem szivesen beszélnek erről. Csak hosszas faggatás után mondja el egy tizennégy év körüli leányka, hogy bizony a vőlegényt tolokocsin látta.

Molnár Erzsike a magyar nők kötelességéről

Aztán elmentünk Molnár bácsihoz. Szép, derek magyar ember, két leánya van, az egyiknek egy rendőri vőlegénye, a másik, az Erzsike, most megy férjhez Horváth Miklós repülő katonához. Közbe kijönnek a leányok és Erzsike izgalomtól sápadt arccal nyújtja remegő kezét kézfogásra. Valami baj van az iratokkal, mert már tíz óra felé jár az idő, de még mindig nem lehet megesküdni. Megkérdezzük, hogy régebben ismeri-e már a vőlegényt és csak régi fogadalmának tesz eleget akkor, amikor hozzá megy Miklóshoz?

— Dehogyan ismerik ezek egymást régen. — Vág közbe Molnár bácsi — augusztus közepétől ismerkedtek meg.

— Igen-igen. — hagyja helyben Erzsike — úgy volt, ahogy édesapám mondja.

— Az utcán találkoztam Miklóssal. — folytatja Molnár bácsi, miközben megtörli a hajuszát. — Egy szanitéz sieteltatta és én mellé értem a beszélgetésbe elegyedtem a tolokocsiban ülő Miklóssal. Beszélgettünk arról, arról, amikor elváltunk, meghívta vasárnapra ebédre. Meg is ígérte és ígérétenek eleget tett. Akkor látta először Erzsikét és attól kezdve mindennap eljött hozzánk a kísérlőjével. Sokat beszélgettek Erzsike leányommal, majd egy napon Miklós megkérte a leányom kezét és én hozzáadtam.

— Mondja csak kedves Molnár Er-

zsike, milyen érzéssel hozta ezt az áldozatot?

— Ez nem áldozat kérem. — mondja energikusan. — ez kötelessége minden magyar embernek. Ha a magyar fiúk, a Horvátmiklósok elmentek életüket vagy testi épségüket áldozták a hazáért, akkor nekünk magyar nőknek az a kötelességünk, hogy feleségül menjünk az ilyen emberekhez, akik testi épségükben megcsontkítva jöttek haza. Tennünk kell ezt annál is inkább, mert ezeknek a bátor embereknek az utódaira szüksége van az országnak.

Fű z hold föld és egy ház Nyiregyháza nászajándéka

Pillanatig elámulva hallgattuk ennek az öntudatos magyar leánynak a beszédét. Akárcsak egy szónoki emelvényről mondta volna el, kiáltotta volna az országra a magyar nők kötelességét.

— Én tudom mi az a háború. — veszi át a szót Molnár bácsi, — hiszen én is résztvettem az első világháborúban és ennek a háborúnak az oltárán is hoztam áldozatot. A fiam oda van, nem tudjuk még meghalt-e, vagy csak fogoly, hivatalos értesítést ugyan már kaptunk a haláláról, de jönnek olyan ismerősök, akik azt állítják, hogy a fiam él, csak kórházban volt, amikor elfogták.

Most már szeretnénk látni a vőlegényt is, elmegyünk hát az esküvőre. Az esküvőt a kórházban tartják, amikor odamegyünk, már sokan tolonganak a lépcsőházban és az emeleten. A második emeleten találjuk Horváth Miklóst, ott ül a kocsiban, egykedvűen nézi a körülötte imbolygó tömeget. Kezet szorítunk vele és kérdezősködünk az életéről.

— Huszonhárom éves vagyok — mondja vontatottan, — két évig voltam a fronton. Február 15-én egy repülőmadár ért bennünket. Én egy lövést kaptam fültövön s a golyó a számban robbant. Leszakította az arcom egy részét, a szememet is bántotta, eszméletemet veszítve feködtem a halottak között. Nagy hideg volt, mire rámtaláltak lefagyott a lábam és a kezemnek is lett egy kis baja. Azóta itthon vagyok, kórházban élek. Gondolom, ha kiszabadulok, tudom folytatni a mesterségemet.

— Mivel foglalkozott azelőtt?

— Cipészember voltam a szülőfalumban, Nyirpászában. Ott születtem és a rokonaim is ott élnek ma is. Nyiregyháza város már adott is alapot a megélhetésemhez, húsz hold földet és egy kis házat ajándékoztak nekem. Erzsikét szeretem és mindent el fogok követni, hogy holdog legyen mellettem — fejezi be beszédét a vőlegény.

Miközben beszélgettünk, megérkezik a vőlegény anyja. Szép paraszt néni, lehet olyan hatvankörüli, arcán csupa jószág, szemében állandó nedvesség. — Tizenhat gyermekem volt, — mondja Horváth néni, kezét a hasán összefogva. — Tizenegy fiú és öt leány. Igaz, hogy ezekből már sokan nem élnek. Akik élnek, azok is megcsontultak, vagy férjhezmentek. Miklós volt a legfiatalabb — mondja szemét törölgetve.

Elbődült a sziréna. A civilek között enyhe riadalmat okozott, de a harc-edzett katonák fel sem vették. A népet

leterelték az ovóhelyre, ők pedig a legnagyobb nyugalommal tettek-vettek tovább, mintha mi sem történt volna. Eközben érkezett meg a pap az anyakönyvvezetővel és fent az az első emeleten megtörtént a polgári esküvő. Azután a pap misét szolgáltatott, a katonák majdnem mind megjelentek.

A mise befejezte után az egyházi esküvőt tartotta meg a misézó pap. Elsőnek a menyasszony jött be, hosszú fehér ruhában, hajában egy fehér székfűvel. Feje köré nemes cselekedete vont glóriát és bár koszorú nem volt, mégis olyan megkapóan szép menyasszony volt, amilyent ritkán látunk. Aztán az egyik katona ölében behozta a vőlegényt, leültették egy székre, a menyasszony mellé és megtartották az egyházi esküvőt. Az esküvő alatt mély-

szégyet rejt magában, hogy a burgonyaszállítás Nagyváradra megegyezik. A polgármester ezzel kapcsolatban közölte, hogy intézkedett, hogy a jövőben jó minőségű burgonya kerüljön a városba, ha nem is kizárólagosan, legalább is úgy, hogy jó és kevésbé jó szállítmányok váltakozzanak. A tejcéllás vitája során Panyiga Ottó igazgató beszámolt a tejcéllás átmeneti idejében teljesített munkájáról. Aztán megállapították, hogy az új tejcéllás pontot ünnepélyes keretek között, november 10-én fogják felavatni. Az ünnepségre budapesti előkelőségek is érkeznek.

Kerületi beosztást léptetnek életbe a faellenőrző lapok kiosztásánál

Ünnepélyes keretek között avatják fel november 10-én az új tejcéllás pontot

(Nagyvárad.) A városi közellátásügyi bizottság szerdán délben ülést tartott és mindenekelőtt a tűzifaelosztás kérdésével foglalkozott. November hónapban már kerületi beosztás alapján fogják kiosztani a faellenőrző lapokkal igényelhető fát olyképpen, hogy mindenki a hozzá legközelebb eső fatelepen szerezhetheti be a neki járó famennyiséget. Azonkívül bevezetik a tűzifaváltójegyek rendszerét, amelyről külön hirdetmény részletesen intézkedik. A burgonya-ellátás kérdését is megvitatta a bizottság. Dobay aljegyző bejelentette, hogy a közönség vonakodott a legutóbbi burgonyaszállítmányokból vásárolni ami azt a ve-

szégyet rejt magában, hogy a burgonyaszállítás Nagyváradra megegyezik. A polgármester ezzel kapcsolatban közölte, hogy intézkedett, hogy a jövőben jó minőségű burgonya kerüljön a városba, ha nem is kizárólagosan, legalább is úgy, hogy jó és kevésbé jó szállítmányok váltakozzanak.

A tejcéllás vitája során Panyiga Ottó igazgató beszámolt a tejcéllás átmeneti idejében teljesített munkájáról. Aztán megállapították, hogy az új tejcéllás pontot ünnepélyes keretek között, november 10-én fogják felavatni. Az ünnepségre budapesti előkelőségek is érkeznek.

Bevezették a tűzifaváltójegyet Nagyváradon

Nagyvárad thj. város polgármestere 5863—1943. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy a folyó évi november hóra szóló tűzifamennyiség szétosztásánál azok részére, akik a 200 kg. tűzifa kiváltásához megfelelő pénzüsszeggel nem rendelkeznek, bevezetem a tűzifaváltójegyet. A tűzifa-váltójegyet mindenki annál a kereskedőnél szerezheti be díjmentesen, akihez a havi tűzifamennyiség kiváltása végett utalva van. A fakeskeredő köteles a fél kérelmére a november havi tűzifamennyiség erejéig 200 kg.-ig szóló váltójegy-blankettát kiadni, melyet kitöltve kell a kérelmező részére kiszolgáltatni (név, lakás, faellenőrző lap száma s a hónap érvényessége) és minden tűzifa kiszolgáltatás alkalmával annyi 5 kg.-os szelvényt levágni, ahány kg. fát az illető ki akar venni. A jegykiadás alkalmával köteles a fakeskeredő a faellenőrzési lap novemberi rovatába cégbélyegzőjét beütni és feltüntetni, hogy 200

kg. tűzifát kiszolgáltatni köteles. A váltójegy kiszolgáltatása szintén feltüntetendő. A váltójegy kiadása annyit jelent, hogy a vásárló részére a kereskedő 200 kg. fát kiszolgáltattott és azt úgy kell bejelenteni a Közélelmezési Hivatalhoz, mintha a vásárló valójában egyszerre elvitte volna mind a 200 kg. tűzifát. November hónapban a kiadás végső határideje november hó utolsó napja. A tűzifa-váltójegy tulajdonképpen a fél és a kereskedő közötti elszámolásra szolgál.

A váltójeggyel való minden visszaélést éppen olyan elbírálás alá esik, mint a többi élelmiszerjeggyel elkövetett visszaélés.

Nagyvárad, 1943. október 25.

Er Soós, s. k., polgármester.

HÁROM ÓRHAJÓT SZÁLLITOTT ANGLIA TÖRÖKORSZÁGNAK. Ankar. (MTL): Az alexandrettei kikötőben szerdán kitérték a török zászlót három motoros órhajóra, melyeket Nagybritania szállított Törökországnak.

Fontos tudnivalók a házbérbevallási ívek beadásáról

A házádra vonatkozó jogszabályok 42. §-a értelmében minden háztulajdonos, azaz a ház tényleges birtokosa köteles minden év november havában a ház nyersbérjöveldelméről, illetve bérbeadás hiányában a ház hasznosítási értékéről bevallást adni.

A házbérbevallási íven az 1943. évi utolsó év negyedében (házbér negyedében) járó nyersházbérjöveldelemnek egy teljes évre átszámított vagyis évnegyedre eső összegét kell beállítani. Ha a bér nem évnegyedenként, hanem havonta fizetendő, úgy adóalapul az 1943. évi november hóra eső nyersházbérjöveldelem tizenkét hónapra átszámított összegét kell bevallani. A bérbe nem adott lakásoknál bérjöveldelem hiányában azt a hasznosítási értéket kell megjelölni, amelyet a lakásért bérbeadás útján elérni lehetne.

A bevallást az erre a célra szolgáló nyomtatványon a városi adóhivatal illetékes kerületénél kapható házbérbevallási íven kell teljesíteni és azt a kitöltés után ugyanott beadni. Kiszáku házbérbevallási ív ára 6 fillér, a nagyalaku ára 12 fillér.

A városi adóhivatal figyelmezteti a házbirtokosokat, hogy házádovallomásaikat legkésőbb 1943. év november hó 30-ig feltétlenül adják be, mert ellenkező esetben a K. H. Ö. 26. §-a értelmében a kivetés során megállapított adónak 5 százalékát, ha pedig a bevallás beadására hozzáintézték felhívásnak a kitűzött határidőn belül sem tesz eleget, úgy a megállapított adónak 10 százalékát fizeti a bírság fejében.

Figyelmezteti továbbá a városi adóhivatal a háztulajdonosokat, a K. H. Ö. 27. §-ban foglaltakra, melyek szerint adócsalást követ el az, aki abból a célból, hogy valaki a házádo alól egészen vagy részben mentesüljön, az adóbevallásba tudva valótlan adatokat vezet be, vagy abból adóköteles jöveldelmet szándékosan kihagy, továbbá az, aki abból a célból, hogy a házádo alól részben mentesüljön, a házbérjöveldelmet az adóévet megelőző utolsó évnegyedre, illetőleg november hónapra átmenetileg csökkent, de a következő időszakra újból felemeli, hogy ily módon a megállapítandó adóalap a tényleges házbérjöveldemnél kevesebb legyen. Az ily módon elkövetett adócsalás miatt, kiszabható szabadságvesztés büntetésén felül mellékbüntetésként minden esetben kiszabandó pénzbüntetés a pótlólag előírt adó és összes járuléki háromszorosától nyolcszorosáig terjedhet.

Tekintettel arra, hogy november hó első 15 napján van az utolsó kamatmentes adóbefizetési határidő — a munkatorlás elkerülése végett a városi adóhivatal nyomtatékosan figyelmezteti az érdekelteket (háztulajdonosokat, hasznosítókat, házgondnokokat), hogy az alább feltüntetett napokon vallomási ivateket vásárolják meg — illetve nyújtsák be — mert a mások beadásának határideje meghosszabbítva nem lesz és az adóhivatal tisztviselői az egyéb munkálatok miatt meghosszabbított munkaidőjükben nem állhatnak a késedelmek rendelkezésére.

Az alábbiakban közlöm azokat a napokat, melyekben a városi adóhivatal egyes kerületei az adóvallomási ivateket kiosztják. Hangsúlyozni kívánom, hogy

az egyes házak vallomási ivateit nem a háztulajdonosok lakhelye szerint, hanem a házak fekvése szerint kezeli a városi adóhivatal. Tehát pl., ha a házingatlan a Beöthy Ödön utcában fekszik, bárhol is lakjon a háztulajdonos, a vallomási ívet azon a napon kell kivenni, illetve benyújtani, amelyen a Beöthy Ödön utca sorra kerül.

Már most figyelmeztetem az érdekelteket, hogy bevallási ivateit az átvétel-től számított 10 napon ugyanazon a kerületnél adják be, ahol az ívet megkapták, — tehát pl. a városi adóhivatal I. kerületénél november hó 2-án átvett ívet november hó 11-én kell benyújtani ugyancsak az I. kerületnél és pedig csakis délelőtt a hivatalos órák alatt. A helyesen kitöltött és átvett vallomási ivatekről a városi adóhivatal egyes kerületei elismervényt adnak ki, mely elismervény azonban csak a beadás napját, az illetékes kerületet és az érkeztetés sorszámaát tünteti fel.

I. kerület (röldsínt 24. sz. szoba)

1943. november 2. Alapi, Akadémia, Árvaház, Bajza és Bartha Károly utcák november 3-án Bémer-tér, Bölcsőde, Bethlen utcák, Budapest tér és Dankó Pista utca, november 4-én Garai, Endrődi, Gerliczy, Ciano és Gömbös Gyula utcák, november 5-én Horthy Miklós, Hitler Adolf, Iványi és Irinyi utcák, november 6-án Keskeny, Kise, Könyves K. Lajos és Lukács György

utcák, november 8-án Munkácsi, Mézáros, Nogáll, Pósa Lajos, Patak, Polgárőr és Rákóczi ut, november 9-én Schlauch tér, Sal Ferenc, Szamos; E., Szalárdi, Szaniszló és Szilágyi Dezső utcák, november 10-én Szigligeti, Szentpéteri, Tichy nyomda és Weeselenyi utcák.

II. kerület (földszint 24. sz. szoba):

1943. november 2-án Apáca, Apát, Apostol, Attila, Ábrány Emil, Árpád vezér, Balassa tér, Benczur és Bányász utcák, november 3-án Beniczky, Béke, Békéscsaba, Bodrog, Cselepaták, Csokonay, Dante, Döbrentei, Dóry, Edison, Endresz, Eötvös, Hős vezér, Fácán, Ferenc, Fiumei, Földi János, Fraknoi Vilmos, Fráter György utcák, november 4-én Franklin Benjámin, Gábor A., Guttenberg, Halász, János Zsigmond, Karácsonyi püspök, Katalin, Kazár, Kele vezér, Kenese, Kinizsi Pál, Kisfaludy Sándor, Korniss, Kőlcsey Ferenc utcák, november 5-én Körössi Csoma Sándor, Lengyel, Levente, London, Lovassy László, Madrid, Marconi, Mária, Maros, Meszes Püspök, Michelangelo, Mikszáth, Milánó, Mindszent, Munkás utcák, november 6-án Nadányi, Nagy Lajos király, Olasz, Pascal, Pataky Tibor, Pázmány Péter, Perényi P., Peterdy, Podmaniczky, Polgár, Pray Gy., Rádó Ödön, Rátkay J., Réty utcák, november 8-án Retek, Rogeriusz K., Sajó, Stark Gyula, Strobl Alajos, Szabolcska Mihály, Széchenyi püspök, Szent Antal, Szent Anna, Szent József, Szent Vince utcák, november 9-én Szilágyi J., Szőlőtelep, Sztáray Mihály, Szunyogh P., Terstyánszky, Teglavető, Thaly K., Tomory, Török Ignác, Tömös utcák, Tüzes G., Vitéz János, Volga, Wekerle Sándor, Winkler püspök utcák.

(Folytatjuk.)

Ausztráliába, Indiába, Angliába és Kanadába szállított élelmet magyar internáltaknak a Magyar Vöröskereszt

A Magyar Vöröskereszt a Nemzetközi Vöröskereszt tengeri hajóin élelmet szállított Ausztráliába, Indiába, Angliába és Kanadába a magyar internáltaknak.

A Nemzetközi Vöröskereszt kormányzótanácsába 62 nemzet kiküldöttje közül beválasztották vitéz Simon Elemért, a Magyar Vöröskereszt országos elnökét.

A háború utáni szociális rendezés központi irányítására néhány tagu bizottságot alakít a Nemzetközi Vöröskereszt és ebbe a bizottságba meghívták Vállay Gyulát, a Magyar Vöröskereszt ügyvezető igazgatóját.

Budapest székesőváros polgármestere, Szendy Károly, a Magyar Vöröskeresztnek székház építés céljaira tel-

ket adományozott. A 624 négyszögöl kiterjedésű 100.000 pengő értékű telken 1944. tavaszán kezdődik meg a székház építése.

A pestszentlőrinci Vöröskereszt Hadikórházban lelkes tanárok nyáron is tanították a honvédeket, úgy hogy azok most tették le a polgári iskola II. osztályú vizsgát. A pestszentlőrinci Vöröskereszt Flók tagjai tanítják a sebesült honvédeket, költségeiket is ők fedezik s így hozzá segítik őket a négy középiskolai végzettséghez.

A Nemzetközi Vöröskereszt bizottsága jelenti, hogy a Hadifogoly Gondozó Központ négy év alatt tízezer 25 szavas üzenetet továbbított a hadveselő államokba internált polgári egyének számára.

Öt-hat pengőbe kerül a lignit mázsája

Ülést tartott a közüzemek bizottsága

(Nagyvárad.) A közüzemek végrehajtó bizottsága szerdán délben ülést tartott. Bazili Mihály igazgató beszámolt Budapesten, a közellátási minisztériumban és az ipari és kereskedelmi minisztériumban Filkorn bányatanácsossal együtt végzett közbenjárásairól, amelynek célja volt, hogy Nagyvárad város számára a berettyószéplaki lignitbánya kitermelésének jogát és az ehhez szükséges

eszközöket megszerezzék. Az illetékes minisztériumok utasítása értelmében a városnak költségelirányzatot kell készítenie és meg kell állapítania a kitermelendő barnaszén árát. Ez az ár métermázsánként 5-6 pengő lenne, tehát lényegesen olcsóbb, mint a fa.

A végrehajtó bizottság foglalkozott a villamosmű helyzetével kapcsolatban az áramfogyasztás esők-

Mindenféle ipari és házi

varrógépet

egy évi felelősséggel javít

JAKAB műszerész

Kossuth u. 5. Telefon 23-30

Kerékpáralkatrészek, varrógép-tűk raktáron

ZIPPZÁR-JAVÍTÁS

kentésének kérdésével. Megbizta Megyeri Ferenc mérnököt és Bazili Mihály igazgatót, hogy az üzemek áramfogyasztásának csökkentésére vonatkozólag tegyenek előterjesztést.

Vitéz nemes Kálmán Imre vezérőrnagy köszönő levele Bihar megye és Nagyvárad asszonyaihoz és leányaihoz

Biharvármegye és Nagyvárad asszonyai és leányai! Mélyen tisztelt Hölgyeim!

Az Önök nemes cselekedete, magyar nőt jellemző jóságos szívük jutattja újból eszünkbe szeretteinket, az édes idegenben, hazulról kapott szeretetadományokkal feledtetik velünk a harcot, melyet a kérelhetetlen ellenséggel kell megvívunk. Ez a fenekölt érzés acélozza meg újra izmainkat és igyekszünk férfiasan megállni helyünket édes Hazánkért, Önökért. Otthonunkért.

En úgy a magam, mint hadosztályom minden egyes katonája nevében mondok hálás köszönetet nemes adományukért, tolmácsolom valamennyiük szíves üdvözlését és marado-

megkülönböztetett tisztelettel.

vitéz KÁLMÁN IMRE,

m. kir. vezérőrnagy

és hadosztályparancsnok.

Tábori posta Z-333.

1943. okt. 18.

A szolnoki művészek köszönő levele Soós István polgármesterhez

Szolnok, 1943. okt. 21.

Méltóságos

dr Soós István polgármester urnak Nagyvárad.

Igen tisztelt és kedves Barátunk!

Most már majdnem mindnyájan visszaérkeztünk Nagyváradra s így első és kedves kötelességünknek érezzük megköszönni Neked azt a kitüntető és meleg jóakaratot, melyet a szolnoki művésztalálkozó kiállítás érdekében tanúsítani szíves voltál, nemkülönben azt a kedves fogadtatást, melyben szép városotokban részünk volt.

A legjobb benyomásokkal jöttünk el körötökből s mindig szívesen fogunk visszagondolni Nagyváradra s az ott szerzett megértő barátokra. Maradunk a legszívebb üdvözlésekkel öszinte híveid:

Bernáth Aurél, Zádor István, Szilágyi Lajos, Kerényi Ernő, Mattioni Eszter, Basilides Barna, gáborjáni Szabó Kálmán, Borberek Kovács Zoltán, Patay Mihály, Visovszky Béla.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekszámlánk
 száma: 72.301.
 Készteteket nem adunk vissza.

TANÁRI KINEVEZÉS. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter Vanya János okleveles középiskolai tanárt a nagyvárad-i állami gimnáziumhoz, állami gimnáziumi helyettes tanárrá kinevezi.

Igazgatósági ülést tartott a Hirlapírók Országos Nyugdíjintézete. A MTI jelenti: A Hirlapírók Országos Nyugdíjintézete október 27-én, szerdán Zimmer Ferenc elnöklete alatt igazgatósági ülést tartott, amelyen Halász Sándor dr. főszerkesztő, a soproni építkezés irányításával az igazgatóság megbízott, részletesen beszámolt az építkezés mai helyzetéről. Elmondotta, hogy a soproni Ciklámen-szálló bokréta-ünnepét október 30-án, szombaton délelőtt 11 órakor tartják. Az ünnepségekre Budapestről a magyar sajtó számos vezető személyisége utazik le és képviselik magukat a hatóságok is. Berecz Lajos, az igazgatóság nevében hálás köszönetet mondott azért a nagy munkáért, amelyet az építbizottság végzett, majd az igazgatóság egyhangú közönnel tudomásul vette Halász Sándor dr. beszámolóját.

MEGGYGYULT ROOSEVELT. Liszszabon. (MTI): Washingtonból jelenti, hogy Roosevelt már csaknem teljesen meggyógyult meghűléseiből. Szerdán először fogadott hivatalos látogatókat azóta, hogy a mult csütörtökön megbetegedett.

Halottak napjára és mindenkorra koszorúk és csokrok
 élő és művirágból legszebb kivitelben, a legolcsóbban
FEHÉR ETELKA
 Rákóczi ut 8 sz. Telefon 18-44

Kulturális matinéj rendez a német lektorátus. A Német Akadémia nagyvárad-i lektorátusa október 31-én délelőtt 11 órakor a Belvárosi Mozgóban kulturális matinéj rendez. A matiné műsora: A mai munkás, A német Wachau, Telivér tenyésztés a háborúban, A Duna és legújabb Híradó.

APULIÁT IGAZGATJA AZ OLASZ KIRÁLYI KORMÁNY. Zürich. (MTI): A Neue Zürcher Zeitung washingtoni jelentése szerint az olasz királyi kormány ez időszakra Apuliában az igazgatás ura, míg Calabria, Szicília és Nápoly környéke szövetséges katonai ellenőrzés alatt áll.

Hankiss János és Jeney Endre egyetemi tanárok Nagyváradon. Nagyvárad, október 28. Ma délelőtt megérkezett Nagyváradra Hankiss János alamtitkár és Jeney Endre debreceni egyetemi tanár, hogy résztvegyenek a szabadegyetem előadásorozatának ünnepélyes megnyitásán. Az állomáson Soós István polgármester és Vidor József a városi népművelési bizottság titkára fogadta a vendégeket, akik miután megezték a látogatást tettek a polgármesternél hivatalában.

EGYELŐRE LEZARULT AZ ANGOL NEMET FOGOLYCSERE. Barcelona. (MTI): Az Interinf jelenti: Angol fogolytáborokból 1061 német érkezett szerdán a barcelonai kikötőbe. Ezzel egyelőre lezárul a súlyosan sebesült és egészségügyi katonák kicserélése Németország és az angolok között. A hazatérő németeket a német nagykövetség közönte meleg és szíves szavakkal.

Iskolai értesítés. A nagyvárad-olasz római katolikus fiúiskola igazgatósága ezúton értesít beirt növendékeit és azok hozzátartozóit, hogy a folyó tanév ünnepélyes megnyitása november hó 1-én 9 órakor lesz. Gyülekezés fél 9 órára. A tanítás november 3-án kezdődik.

KÉZI TARGONCA, jó állapotban megvételre kerestetik. Szent László-nyomda, Szilágyi Dezső-utca 5.

Ma bemutató!
BELVÁROSI

RAGASZKODOM A SZERELEMHEZ

Fényes Aliz, Ajtay, Hídvégi, v. Benkő, Mihályi

Kedvezményes jegyek csak 2-től érvényesek!

Jegyelővét 12-1-ig

Ifjuság, jókedv, kaland, muzsika és dal!

Estélyi ruha kötelező

Főszereplői Réti Eszter, Jávör Pál

Csütörtökön utoljára:

Mátväs rendet csinál

Péntektől

a CASINOBAN

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak az ismerősöknek, jó barátoknak és rokonnoknak, kik felejthetetlen drága jó fiam, illetve testvérünk temetésén megjelentek és részvételükkel fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ez uton mondunk hálás köszönetet. Özv. Hoffmann Józsefné és fiai Árpád és Andor.

KÉTSZER TERMETT AZ IDÉN EGY ALMAFA. Debrecen. (MTI): Mészáros Mihály debreceni gazda kertjében az egyik almafa az idén kétszer hozott termést.

Sulyos gépkocsiszerencsétlenség Szaloniki közelében. Athénből jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: A Szaloniki-ből Nigritsba vezető uton szerdán sulyos szerencsétlenség történt. Egy társas gépkocsi menetközben felborult. A gépkocsi 23 utasa megsérült, köztük kilenc halálosan.

Idéges emberek gyomor- és hólpanaszainál reggelizés előtt legalább egy órával egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz, esetleg kis-sé felmelegítve, gyakran igen hatásos háziszser, mert a székletet szabályozza, az emésztést előmozdítja és az egész anyagcserejét jótékonyan befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

Halálos ítéletet hozott a győri röglöntölő bíróság. Győrből jelenti: MTI Szerdán délelőtt Győrtől összeült a röglöntölő bíróság. Bekisérték a győri ügyészség fogházából Adametz-Németh István 38 éves kilencszer büntetett napszámost és társát Teutsch József 23 éves román katonaszökevényt, akik ellen az ügyészség folytatatosan elkövetett lopás büntette miatt emelt vádat. A két vádlott a büntettek nagyrészt eleotétítés ideje alatt követte el, főként Magyaróvárott. A zsákmanyt Budapestben a Teleki-terén értékesítették. Adametzot egyik nőismerősenél Budapestben a Dohány-utcában, Teutschot Magyaróvárott fogták el. Győrtől ezúttal második eselben hívták egybe a statáriális bíróságot. A röglöntölő tanács Adametzot halálra ítélte, Teutsch József ügyét a rendes bíróság elé utalta.

EGYELŐRE LEZARULT AZ ANGOL NEMET FOGOLYCSERE. Barcelona. (MTI): Az Interinf jelenti: Angol fogolytáborokból 1061 német érkezett szerdán a barcelonai kikötőbe. Ezzel egyelőre lezárul a súlyosan sebesült és egészségügyi katonák kicserélése Németország és az angolok között. A hazatérő németeket a német nagykövetség közönte meleg és szíves szavakkal.

Iskolai értesítés. A nagyvárad-olasz római katolikus fiúiskola igazgatósága ezúton értesít beirt növendékeit és azok hozzátartozóit, hogy a folyó tanév ünnepélyes megnyitása november hó 1-én 9 órakor lesz. Gyülekezés fél 9 órára. A tanítás november 3-án kezdődik.

KÉZI TARGONCA, jó állapotban megvételre kerestetik. Szent László-nyomda, Szilágyi Dezső-utca 5.

ISMÉT MEGKEZDI MÜKÖDÉSÉT A LEGÉNYEGYLET ZENEKARA. A nagyvárad-i Kath. Legényegylet keretében működő Liszt Ferenc Zenekar november 5-én *Andrási Ede* karnagy vezetésével ismét megkezdte működését. Felkérteknek a zenekar tagjai, hogy november 5-én, fél 7 órakor a Kath. Legényegylet próbatermében teljes számban megjelenni aziveskedjenek. Elnökség.

Angol ipari munkások tiltakozása az indiai éhínség ellen. Genfből jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Londonból jelenti: Az angliai India Liga a Daily Worker jelentése szerint felszólította az angol ipari munkásokat, hogy tüntető gyűléseken tiltakozzanak az indiai éhínség ellen. A gyűlésen felszólalt Krishna Menon, az indiai liga titkára és beszédében kijelentette, hogy a brit kormánynak „parancsoló kötelessége”, hogy valamit tegyen az éhínség ellen, továbbá, hogy bocsássa szabadon az indiai politikai foglyokat és kezdje meg a tárgyalásokat ismét a hindu vezetőkkel. Ezen a tüntető gyűlésen határozatot fogadtak el, amelyekben a munkásság Amery indiai miniszter lemondását és az indiai nemzeti kormány megalakítását követeli.

ÉRTESETÉS. A m. kir. ált. „Zrinyi Ilona” kereskedelmi leányközépiskola igazgatósága hivatalosan közli az intézet mindkét tagozatának növendékeivel a következőket: a f. évi október hó 31-én d. e. háromnegyed 10 órakor az összes római katolikus vallású növendékek kötelesek gyülekezni a székesegyház főbejáratánál és 10 órakor testületileg résztvenni a város feljajlásának ünnepélyén; a református vallású növendékek pedig d. u. 6 órakor az olasz református templomban kötelesek megjelenni a reformáció emlékünnepevényén; november hó 1-én d. e. fél 9 órakor az összes növendékek gyülekezése az intézetben az évvnyitó jelentészetelen való részvétel céljából. 11 órakor szüneti értekezés.

ÉRTESETÉS. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati Iparosok körében működő kalapos ipari szakosztály értesíti tagjait, hogy akik enyvre igényt tartanak, azok átvétele végett Kovács Miklósné Damjanics utca 2. sz. alatt megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

Ipartestületi hírek

IPAROSHIREK. A vas- és fémpari szakosztály elnöksége felhívja tagjai figyelmét arra, hogy mindazok, akik szeptember hónapban karbidot igényeltek folyó hó 28-tól 31-ig bezárólag az utalványt vegyék át, mert amennyiben az utalványt nem vennék át, a kiutalás engedélyezésének hatálya érvényét veszti. Akik faszenet folyó hó 18-ig igényeltek, utalványaikat sürgősen vegyék át. Elnökség.

POLGÁRI ISKOLÁT AVATOTT A KULTUSZMINISZTER SZÉKESFEHÉRVÁRON. Székesfehérvár. (MTI): Szi-nyei-Merse Jenő kedden látogatást tett Székesfehérváron és felavatta a második számú polgári iskolát, amely most épült.

Dalosok hegyelete

A Nagyvárad-i Magyar Dalkör és a Gutenberg Dalkör elnöksége ez uton hozza az érdekeltek tudomására, hogy az elhunyt dalostestvérek sírjánál szokásos külön-külön tisztelgés az idén a temetők korai zárójára miatt elmarad. A két dalárda egyesített kórusa *Andrási Ede* orsz. karnagy vezénylete alatt november 1-én, délután, három órakor az olasz-i temető egyik hősi sírjánál, négy órakor pedig a Ruli-kovszky-temető egyik hősi sírjánál énekel három-három gyászalt az elcsott hősök, *Beleznay Antal* zeneszerző, *Lobermayer Gyula* karnagy, valamint a különböző temetőkben pihenő dalostársak emlékére. Béke lengjen poraik felett!

Nagyvárad-i Kereskedelmi Csarnok Értesítése

A m. kir. miniszteriúrnak 4870-1942 M. E. sz. rendelet alapján a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészek iparúzó iparjogositványainak felülvizsgálása tárgyában lefolytatott eljárás során többen tájékoztatást kértek arra vonatkozólag, hogy a felülvizgálat alá eső e célból beszolgáltatott iparjogositványukat helyettesítő felülvizgálati kérelem első (zöldezinü) példány alapján, melyet részükre az illetékes I. fokú iparhatóságon keresztül nem érkezett. 1943. évi október hó 31. napja után is ennek alapján iparukat gyakorolhatják-e, vagy külön jogositvány kiadásáért, vagy az ipar gyakorlásj háttáridő meghosszabbítására kelle az iparhatóságokhoz folyamodni.

Illetékes helyen eljártunk, ahol a következő felvilágosítást kaptuk, — amennyiben a 4870-1942. M. E. sz. rendelet 4. és 5. §-ban foglaltak alapján mindaddig, míg a szabályszerű időben benyújtott felülvizgálati kérelem tekintetében az illetékes miniszteriúrnok döntése a felülvizgálatot kérikel az iparhatóság útján nem közölnék, a felülvizgálatot kérikel beadványuk I. példányá alapján iparukat 1943 október hó 31. napja után is gyakorolhatják és semmifele külön jogositvány vagy meghosszabbítás engedélyt kérikel nem kell és mint feleslegest a hatóság olyan ki sem ad. Miután ily irányu kérelem beadása az amugy is munkával túlhalmozott hatóságaink további indokolatlan megterhelése lenne, azoknak beadását mellőzzük.

Nagyvárad, 1943. október 28.
 A Nagyvárad-i Kereskedelmi Csarnok.

Milyen munkalehetőségeket kínál a Munkaközvetítő?

A nagyvárad m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28. Telefon: 25-76) 1943. évi október hó 27-én kelt kimutatása szerint, az elmúlt héten elhelyezett 47 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:

1 bádogos és szerelő, 1 munkafelügyelő (hadigondozott), 1 mázoló 1 fűtő, 2 szövő, 3 napszámos, 3 szolgáló-kifutó, 1 kovács, 2 lakatos, 5 mindenes szakácsnő, 1 laboránsnő, 1 szállodai segédmunkásnő, 8 állandó háztartási alkalmazott, 11 gyári-munkásnő. Összesen: 45 egyén.

Foglalkozást keresnek:

19 ipari szakmunkás, 27 gyári be-tanított és egyéb segédmunkás, 4 kereskedőségű 3 tisztviselő, 4 szolgáló-kifutó, 11 állandó háztartási alkalmazott, 4 mindenes szakácsnő, 4 bejáró takarítónő. Összesen 58 egyén.

Betöltendő tanonc-helyek:

2 dobozkészítő, 1 cukrász (leány), 1 kályhás, 1 kovács, 1 nyomdász (leány). Összesen: 6 egyén.

Elhelyezést kereső tanonc:

1 lakatos.

Megállapították a cirokseprő legmagasabb kiskereskedői árát

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 54.291-1943. K. M. számú rendeletével a háziipar keretét meghaladó cirokseprőkészítő üzemek által belföldön előállított és belföldön forgalomba hozott cirokseprő legmagasabb kiskereskedői, fogyasztói, eladási árát darabonként a következőkben állapította meg:

- 2 varrásos 40 dkg cirokszalmát tartalmazó festetlen nyelvű szobaseprő 2,58 pengő,
 - 2 varrásos 40 dkg cirokszalmát tartalmazó festett nyelvű szobaseprő 2,74,
 - 3 varrásos 48 dkg cirokszalmát tartalmazó festetlen nyelvű szobaseprő 2,94,
 - 3 varrásos 48 dkg cirokszalmát tartalmazó festett nyelvű szobaseprő 3,10,
 - 4 varrásos 56 dkg cirokszalmát tartalmazó festetlen nyelvű szobaseprő 3,30,
 - 4 varrásos 56 dkg cirokszalmát tartalmazó festett nyelvű szobaseprő 3,46,
 - 5 varrásos 64 dkg cirokszalmát tartalmazó festetlen nyelvű szobaseprő 3,52,
 - 5 varrásos 64 dkg cirokszalmát tartalmazó festett nyelvű szobaseprő 3,98,
 - 6 varrásos 72 dkg cirokszalmát tartalmazó festetlen nyelvű szobaseprő 4,42,
 - 6 varrásos 72 dkg cirokszalmát tartalmazó festett nyelvű szobaseprő 4,38,
 - 2 varrásos 20 dkg cirokszalmát tartalmazó festetlen nyelvű ruhaseprő 1,64,
 - 2 varrásos 20 dkg cirokszalmát tartalmazó festett nyelvű ruhaseprő 1,74,
 - 3 varrásos 24 dkg cirokszalmát tartalmazó festetlen nyelvű ruhaseprő 1,84,
 - 3 varrásos 24 dkg cirokszalmát tartalmazó festett nyelvű ruhaseprő 1,94.
- A szobaseprők és ruhaseprők nyelvének a fogyasztói árát és az előállító üzem nevét (cégét) bejegyzéssel vagy ráfestéssel fel kell tüntetni.
- Ez a rendelet 1943. október 24. napján lép hatályba.
- Nagyvárad, 1943. október 26.

Dr Soós sk., polgármester.

SPORT

Pótülöhelyeket kell felállítani a vasárnapi NAC—UAC mérkőzésére

Az Ujvidék mérkőzés iránti érdeklődésen erősen meglátszik, hogy mennyire ki van chezve Nagyvárad sportközönsége a labdarugó csata iránt. Három hete nem volt máridehaza NB I. találkozó és most mindenki egyszerre szeretné pótolni a mulasztottakat. Amit nem láthatott Salgótarjánban és Pesten, azt most végre idehaza szeretné látni. Látni akarja végre a bajnokság felé törő csapatot, meg akar végre győződni, hogy mind az a szép és jó, amit a legutóbbi hetekben beszélnek, irnak kedvenceiről valóban igaz-e?

Fokozza ezt a nagy érdeklődést még az a körülmény is, hogy vasárnap éppen az igen jó formába lendült Ujvidék rándul le városunkba. A bácskai fiukat ugyanis csak a balszerencse fosztotta meg a Ferencváros feletti győzelemtől és ez most igen nagy önbizalmat adott a csapatnak. Ez pedig mind azt bizonyítja, hogy vasárnap igen kemény küzdelemre lehet számítani.

A nagy érdeklődés folytán az elővételi helyeken már olyan nagy hiány mutatkozik a jobb jegyekben, hogy a vezetőségnek pót-ülöhelyekről kellett gondoskodni. A felátó tehát ez alkalommal is szűknek bizonyult.

Mint hírlik, a vendégcsapat már szombaton megérkezik és igen komoly felkészültséggel áll ki. A temperamentumos délvidéki fiúk szeretnék a NAC-al szemben is legalább döntetlent kiharcolni s a Fradi utáni tekintélyüket ezzel is fokozni.

Igen találon jegyezte meg az egyik NAC vezető a legutóbbi vezetőségi összejövetelen:

— Szép dolog ez az elsőség, azonban igen nagy hátránya, hogy minden csapat azt ambicionálja legjobban, hogy a bajnokjelöltől pontot raboljon. Ez teszi keményre mérkőzéseinket s így nekünk minden csapattal szemben sokkal nagyobb erőfeszítést kell kifejteni.

Hétfőn állítják össze a svédek elleni 14-es keretet

A svédek elleni mérkőzésre készülő válogatott labdarugó keret szerdán délután a nyilvánosság kizárásával edzést tartott. Az edzőtárs a Kispeszt mérkőzés a válogatott keret 7:2 (2:1) arányú győzelmével végződött. A vasárnapi bajnoki forduló után állítják össze azt a 14-es keretet, amely szerdán újabb edzőmérkőzést tart.

SZÍNHÁZ

Mi van a kulisszák mögött?

A színház varázsos levegője mindenkit elbűvöl. Bármennyire fejlődik is a filmtéchnika, az élő beszédet, a háromdimenziós színpad csodáit nem tudja pótolni.

Természetesen, éppen a film versenye miatt, a színház is lépést tart a korral és a legmodernebb technikai berendezéseket alkalmazza. Ma már nem rázogatnak bádoglemezeket, ha menydörgést akarnak hallatni, a szélzúgást sem selyemsuhogtatással pótolják, és a madárcsicsergéshez sem kell jütyművészt szerződtetni.

A mai rendező munkája sokkal egyszerűbb: szobája akárcsak a hajóskapitányok filléje, a legkülönbözőbb ellátva. Csengőgombok, fogantyúk, villóparancstovábbító berendezésekkel van

lanykapcsolók segítségével adja ki utasításait a szereplőknek és a „külső zaj”-nak is. Minden nagyobb színház kelleltárának legfontosabb része a Telefonken-laboratórium különleges „színházi zajok” hangmezgyűjteménye. Patakcsobogás, erdőzúgás, csalogánydal, vilamoscsilingelés, lódobogás, oroszánordítás, gépfegyverkattogás és kanárcsicsergés betűrendben sorakoznak a lemezszekrényben s — ahogy a szerzői utasítás előírja — szükség szerint felhangzanak.

Igy szegődik a technika a színházi romantika szolgálatába és a leggyanakkóbb néző is nyugodt lehet ma már: „valódi” menydörgést és csalogánydalt hall a színpadról — ha mindjárt hanglemezzel is.

A színházi iroda közleménye:

„A két kapitány” Csütörtöktől minden este

Csütörtökön este bemutató bérlet keretében mutatja be a színház Erdélyi Mihály nagyszerű operett-újdonását, „A két kapitány”-t, mely Budapesten több, mint 150 előadást ért meg egyfolytában állandó táblás nézőterek mellett. Gyönyörű kiállítás, hangulatos muzsika, Fordulatos, vidám szövegkönyv. Szépséges táncok. Főszereplők: Lányi Emma, Göndör Klári, Antal Erzsé, Szabó Ernő, Gulácsy Albert, Halasi Gyula és Barys Béla. A díszletet Kovall István tervezte és festette. Csütörtökön este bemutató bérlet. Pénteken este A-bérlet, a többi na-

pokon bérletszűnetben kerül színre „A két kapitány”.

Filléres helyárrakkal szombaton délután egyenyed 4 órakor kerül színre az *Egy nap a világ* című rendkívül nagyszerű, mai világháborús történet, Lovasi Klári, Horváth Jenő és Szabó Ernővel a főszerepekben.

A *Névtelen asszony* felújítására szorgalmasan készül a színház prózai együttese.

Szöktetés a szerályból című Mozart-opera előadása november 10-én lesz Szabó Ilonka, Raffay Erzsé, Koréh Endre, Szabó Miklós és dr Sándor István m. kir. operaházi művé-

eze vendégfelléptével. Az előadást Ábrányi Emil a m. kir. Opera igazgatója vezényli. Kibővített zenekar. A m. t. bemutató bérletközönség helyeit november 5-ig tartja fent a penztár. November 5-én, déli 12 óra után a ki nem váltott helyeket eladja a penztár.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön este háromnegyed 7 órakor: *A két kapitány*. — bemutató bérlet 5.

Pénteken este háromnegyed 7 órakor: *A két kapitány*. A-bérlet

Szombaton délután egyenyed 4 órakor: *Egy nap a világ*.

Szombaton este háromnegyed 7 órakor: *A két kapitány*.

Vasárnap délután és este: *A két kapitány*.

Hétfőn délután egyenyed 4 órakor: *Marinka, a táncosnő*.

Hétfőn este háromnegyed 7 órakor: *A két kapitány*.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Télikabátot ruhát legjobban vehet, eladhat Molnárnál, Bémer-tér 1. 910

Női 37, jó állapotban lévő hősizmat megvételre keresek. Címet a kiadóra kérek. 934

100 liter vagy nagyobb üst, megvételre kerestetik. Karácsonyi püspök-utca 46. 956

Veszek jókarban levő 200—250 literes vasúti, Marján, Teleki-u. 45. 955

Jókarban levő motorkerékpár eladó. Zichy Mihály-u. 43. 963

Szmirnászöngy, 20 kvadratos eladó. Apolló Drogéria, Rákóczi-ut. 961

Különléle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlatlall vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 913

Kölcson 5 éves, 51/2/0-os költségmentesen „Hitelközvetkezétnél”, Bethlen István-u. 6. kapható. 957

Gépelést saját gépmen vállalom. Cím a kiadóban. 929

Elveszett fél pár női bordókesztyű. Megtaláló illő jutalmat kap Pál-u. 11. sz. alatt. 960

Varrógépjavítás egy évi felelősséggel. Jakab műszerész, Kossuth-utca 5. 729

Állást nyec

KIFUTÓ FIU v. LEÁNY felvételik Szent László nyomda Rt. Szilágyi D-u. 5. szám.

Kifutó leány vagy fiu felvétetik. Novák csemegeüzlet, Hitler-utca 1. 962

Mindenest jó bizonyítvánnyal azonnalra felveszek. Cím a kiadóban. 933

Megbízható, gyermekezerető minénes fiatal nőt keresek azonnalra kie családhoz. Cím a kiadóban. 954

A Hadapród Iskola fizikai és kémiai szertára, lehetőleg 4 középszintű végzett, technikai érzékkel bíró, büntetlen előéletű szertárkezelőt állandó jelleggel, jó javadalmazással felvev. Jelentkezés hétköznap 11—1 között. 958

Állást keres

Irodai gyakorlatlall, jó kézírással, keresztény fiatal nő állást keres. „Komoly” jellegre a kiadóra. 951

KIADÓTULAJDONOS:

SENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel: kiadásért felel: Dr. Paál Árpád Dr. Virág Jeromos főszerekesztő Szent László-Nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-Nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám